

Strategisk hantering av digitala tillgångar

Sammanfattning

Region Örebro län ansöker om 50 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 4 500 000 kronor för projekt Strategisk hantering av digitala tillgångar under perioden 2023-09-01—2025-08-31.

För att möta företagens behov av tillgång till hälsodata behöver ett arbete göras inom Region Örebro län (RÖL) för att ta fram masterdataplan, informationsmodell, utredning av datalagringstyp, precision av informationsmängder och skapandet av processer för datauttag för företag och forskare.

Skäl för det föreslagna beslutet

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade område Innovationskraft och specialisering och bidrar till att nå målet om ökad innovationskraft.

Projektet söker också medfinansiering från Program för Europeiska regionala utvecklingsfonden för Östra Mellansverige 2021-2027, (ERUF).

Regional tillväxtnämnd har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2021-04-07 § 26). Projektet bedöms ligga i linje med den prioriterade inriktningen ”Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar”. Inom ramen för beslutade inriktningar är också medfinansiering till EU prioriterat.

Bakgrund

I en förstudie, Informationsdriven vård (finansierat av Vinnova), har projektet i ett av arbetspaketen undersökt hur och varför små och medelstora företag (SME) önskar tillgång till hälsodata. Företagen ser stora affärsnyttor, till exempel större möjlighet för läkemedelsbolag att följa upp läkemedelsanvändningen baserat på real-world-data.

Tillgång till hälsodata ur ett innovationsperspektiv är viktigt för industrin och inkluderar olika avsikter och användningsområden. Applikationerna sträcker sig från kliniska prövningar, där effektiv och reell antalsberäkning är centralt för att prövningar ska placeras i Sverige; till forskningssamarbeten inom t.ex. epidemiologi, prediktion

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2023-05-15

Projektbeskrivning
Dnr: 23RS4139

och skapande av syntetiska data; och vidare dialog med myndigheter och krav från dessa. I målet med att nyttja hälsodata för olika industriella behov ingår att få en djupare förståelse för patientgrupperna och hälso-och sjukvården, för att i förlängningen kunna utveckla än mer ändamålsenliga produkter och tjänster. Centralt är även att kunna följa behandlingsutfall när nya läkemedel introduceras i klinisk praxis, samt att på olika sätt mäta och stötta ökad vårdkvalitet genom att kontinuerligt följa upp i vilken grad kliniska riktlinjer följs. Att Sverige som nation kan vara ett go-to för forskande industri - genom ett attraktivt hälsodata-samarbete och dito struktur är centralt för framtidens tillväxt, vårdutveckling och forskning. Ekosystemet kring hälsodata bär på ett antal kända begränsningar för industriellt nyttjande, vilka både enskilt och sammantaget medför utmaningar. En fragmenterad datastruktur, med t.ex. flertalet datahållare/dataägare och olika regionala vårdinformationssystem, gör att tid från förfrågan till tillgång för närvarande är för lång för ett effektivt nyttjande. Realistiska och förutsägbara tidslinjer och processer för nyttjande av hälsodata är viktigt ur ett näringslivsperspektiv.

För att möta företagens behov av tillgång till hälsodata behöver ett arbete göras inom Region Örebro län (RÖL) för att utveckla masterdataplan, informationsmodell, utredning av datalagringstyp, precision av informationsmängder och skapandet av processer för datauttag för företag och forskare. Idag görs datauttag med manuell hantering som är mycket tidskrävande och enheten som gör datauttag har en backlogg på flera år. Samtidigt som datat görs tillgängligt kommer projektet att arbeta med att tydliggöra de juridiska ramarna för användande av datat. Det arbetet gör RÖL tillsammans med flertalet andra regioner och en extern jurist.

Forskning på området indikerar att många regioner inte har tillräckligt bra ordning på sin masterdata för att kunna dra full nytta av digitaliseringens möjligheter och erbjuda hälsodata som en råvara för innovation.

RÖL avser även, tillsammans med Region Halland, söka ett genomförandeprojekt från Vinnova under våren 2023 med fokus på användandet av det tillgängliggjorda datat, ett komplement till ansatsen i denna ansökan.

Övergripande mål

Ett effektivt och säkert nyttiggörande av hälsodata skapar bättre förutsättningar för hälsa och hållbarhet, både på individ- och samhällsnivå.

Projektmål

Regionens data ska vara tillgängliggjort för uttag för företag och forskare.

Aktiviteter

Aktivitet	Beskrivning
1 - Masterdataplan	Arbetspaketet syftar till att utveckla en masterdataplan för Region Örebro län.
1.1 Behovsanalys och kravspecifikation	Identifiera behoven och kraven för masterdataplanen genom samarbete med olika intressenter, inklusive ledningen, användarna och andra intressenter, för att fastställa vilken typ av data som behöver hanteras och vilka krav som behöver uppfyllas.
1.2 - Analys av befintliga datakällor	Analysera befintliga datakällor och undersöka deras kvalitet och relevans för att fastställa hur de kan integreras i masterdataplanen.
1.3 - Design av informationsarkitektur	Utforma en arkitektur för masterdataplanen som beskriver hur data ska struktureras, hanteras och användas i organisationen. Detta inkluderar att definiera dataelement, metadata och dataattribut, samt att fastställa hur data ska valideras och uppdateras.
1.4 - Utveckling av processer och rutiner	Utveckla processer och rutiner för masterdataplanen för att säkerställa att data är korrekt och tillförlitligt. Detta inkluderar att definiera processer för att validera data, hantera datafel och uppdatera data.
1.5 - Implementation och testning	Implementera och testa masterdataplanen genom att konfigurera system och programvara, ladda in data, validera data och säkerställa att systemet fungerar korrekt. Detta inkluderar också att genomföra tester och validering för att säkerställa att masterdataplanen uppfyller de krav och behov som identifierats tidigare.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2023-05-15

Projektbeskrivning
Dnr: 23RS4139

- 2 Informationsmodell** Arbetspaketet syftar till att utveckla en informationsmodell för ett datalager som ska användas för kliniskt beslutsstöd, resursprioritering, forskning och innovation i näringslivet i Region Örebro län.
- 2.1 - Definiera syftet med informationsmodellen** Identifiera och definiera syftet med informationsmodellen genom samarbete med olika intressenter för att fastställa vilken typ av data som ska hanteras och vilka krav som behöver uppfyllas.
- 2.2 - Behovsanalys och kravspecifikation** Identifiera behoven och kraven för informationsmodellen genom samarbete med olika intressenter för att fastställa vilken typ av data som ska hanteras och vilka krav som behöver uppfyllas.
- 2.3 - Datamodellering och design** Designa informationsmodellen och definiera de dataelement, metadata och dataattribut som behövs för att representera datan på ett korrekt sätt.
- 2.4 - Implementation av informationsmodellen** Implementera informationsmodellen genom att definiera datamodeller och metadata för att säkerställa att datan är korrekt och tillförlitlig.
- 2.5 - Testning och validering av informationsmodellen** Testa och validera informationsmodellen för att säkerställa att den fungerar korrekt och uppfyller de krav och behov som identifierats tidigare.
- 3 - Utvärdering av befintligt datalager** Genomföra en utvärdering av det befintliga datalagret för att fastställa om det uppfyller behoven och kraven från användarna. Detta kommer att inkludera en analys av datakvaliteten, datamodellen, prestandan och datatillgängligheten.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2023-05-15

Projektbeskrivning
Dnr: 23RS4139

3.1 - Utvärdera tekniska lösningar

Utvärdera olika tekniska lösningar för att se till att det framtida datalagret kan möta behoven och kraven från användarna. Detta kommer att inkludera en bedömning av befintliga och potentiella teknologier och verktyg, liksom om några nya lösningar behöver köpas in.

3.2 - Utveckla en plan för framtidens datalager

Utveckla en plan för att antingen förbättra det befintliga datalagret eller implementera ett nytt datalager baserat på utvärderade tekniska lösningar. Detta kommer att inkludera en utveckling av en datalagerarkitektur och en datamodell, en plan för migrering av data och utbildning av användare.

3.3 - Utvärdera behovet av inköp av tekniska lösningar

Utvärdera behovet av inköp av nya tekniska lösningar för att uppnå de önskade funktionerna och kraven i det framtida datalagret, baserat på den utvecklade planen.

4 - Implementera den nya informationsmodellen och masterdataplanen

Arbetspaketet syftar till att implementera masterdataplanen och informationsplanen.

4.1 - Implementering masterdata

Implementera masterdataplanen till en masterdata-databas, se till att databasen integreras med källsystem så den automatiskt uppdateras med aktuellt masterdata när/om det förändras.

4.2 - Implementering informationsmodell

Implementera informationsmodellen i datalagret och integrera relevanta system mot datalagret så de levererar datat som behövs till datalagret. Aktiviteten innefattar att modellera in datat så det de olika källsystemen som innehåller samma data fast på olika sätt levererar in i en gemensam modell. Detta kommer vara den största och med omfattande delen av hela arbetet.

5 - Skapa processer för nyttiggörande av data

När datat har en masterdatastruktur och definierat via en informationsmodell kan interna processer skapas för att tillgängliggöra datat.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2023-05-15

Projektbeskrivning
Dnr: 23RS4139

5.1 - Utveckling av processer för nyttiggörande av data inom olika ändamål

Ta fram processer för att säkerställa att datat i datalagret kan nyttiggöras på ett effektivt sätt inom fyra olika ändamål: innovation, forskning, resursprioritering och kliniskt beslutsstöd. Målet är att skapa tydliga och väldefinierade processer som kan följas av alla som vill nyttiggöra datat i datalagret för att säkerställa att datat används på ett ändamålsenligt sätt.

Ingående kommuner

Örebro län

Regional samverkan

Huvudsakligen kommer arbetet utföras av RÖLs IT-avdelning. Projektet kommer dock även arbeta med många olika aktörer, främst regioner som har liknande ambitioner gällande datatillgänglighet, för att utbyta erfarenheter gällande tekniska lösningar, adderade värden i form av avidentifieringsnivåer i datalagret. I vissa fall kommer projektet även ha en gemensam kommunikation med myndigheter gällande frågor kopplat till tex juridik och vidarebehandlings av data. Här finns en extern jurist inkopplad redan som kommer samarbeta med projektet och RÖLs regionjurister och dataskyddsombud. Projektet har en redan etablerad dialog med de olika särskilda utredarna för primär- och sekundäranvändning av hälsodata vid Regeringskansliet, Socialstyrelsen, E-hälsomyndigheten, Myndigheten för digital förvaltning, Inera, SKR med flera. Projektet har inte inkluderat andra ÖMS-regioner i arbetet eftersom man behöver hitta en modell för att tillgängliggöra datat inom RÖL på ett juridiskt följsamt sätt. När det är gjort här kan resultaten överföras och skalas till andra regioner.

Perspektiv

När storskalig dataanalys är möjlig kan det upptäckas nya mönster och samband mellan variabler och parametrar som inte varit kända tidigare. Detta kan utgöra ny kunskap som blir värdefull för behandling av populationer som inte studerats så väl i kliniska studier, till exempel har de flesta läkemedel i klinisk prövning studerats på friska män varvid det finns mindre kunskap om kvinnor och barns påverkan av vissa läkemedel. Av etiska skäl kan inte kliniska prövningar av till exempel SSRI-preparat göras på barn, men läkemedlet skrivs trots detta ut till barn med vissa reservationer.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2023-05-15

Projektbeskrivning
Dnr: 23RS4139

Avancerad analys av allt vårddata och individuella hälsodata på barn som behandlats med SSRI kan ge forskningen, läkemedelsbolag och vården helt nya insikter och lärdomar om långsiktiga effekter på gruppen vilket minskar ojämlikhet.

Långsiktighet

Projektets resultat förvaltas genom masterdataplanen som ska utgöra ett styrande dokument vid projektets slut.

RÖL avser även, tillsammans med Region Halland, söka ett genomförandeprojekt från Vinnova under våren 2023 med fokus på användandet av det tillgängliggjorda datat, ett komplement till ansatsen i denna ansökan.

Uppföljning

Avstämning av projektstatus sker kontinuerligt.

Resultatspridning

Projektet använder flera olika kommunikationskanaler, de egna, AI Sweden, samarbetsparter i närliggande projekt, regionnätverk, samverkansytan AI Impact Lab, nätverk med akademien, det regionala innovationsstödsystemet med Region Örebro Innovation AB som central part med flera. Dessa kanaler är redan utarbetade. Målet med projektets kommunikation kommer vara att synliggöra att RÖL har tillgängliggjort sina data och därmed bjuder in till samarbeten med företag kring innovation på hälsodata. En kommunikationsplan kommer att upprättas i början av projektet.

Genom att kommunicera lärdomar till andra regioner löpande via befintliga nätverk så andra kan följa, och ta efter, det som gjorts i Örebro.

Projektorganisation

Projektägare är Områdeschef IT, förvaltningen Regionservice. Projektets genomförande och leveranser ansvaras för och drivs från Område IT med koordinatorsstöd från Project Support Office inom Område FoU i hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Styrgruppen är inte definierad ännu men kommer vara inför projektstart.

Avgränsning ordinarie verksamhet

Region Örebro län har hundratals olika mjukvaruprogram där man matar in och ändrar data. De olika systemen är inte synkade med varandra vilket är väldigt tidskrävande.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2023-05-15

Projektbeskrivning
Dnr: 23RS4139

Det finns heller inte en gemensam informationsmodell för alla system, dvs att ”återinläggning” är definierat på samma sätt i alla system vilket gör att det inte går att hantera och tolka alla datamängder på samma sätt vid dataanalys.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2023	2024	2025	Totalt
Personalens lön IT; projektledare 20%	48 320	144 961	96 640	289 921
Personalens lön IT; systemutvecklare	655 271	1 965 812	1 310 542	3 931 625
Schablon för lönebikostnader (52,28%)	367 838	1 103 513	735 675	2 207 026
Indirekta kostnader (Schablon 40%)	428 571	1 285 714	857 143	2 571 428
Summa bokförda kostnader	1 500 000	4 500 000	3 000 000	9 000 000

Finansiär	2023	2024	2025	Totalt
Offentlig finansiär				
Region Örebro län 1:1	750 000	2 250 000	1 500 000	4 500 000
Region Örebro län rambudget FOU	200 000	400 000	300 000	900 000
ERUF	550 000	1 850 000	1 200 000	3 600 000
Summa finansiering	1 500 000	4 500 000	3 000 000	9 000 000

Beslut om medfinansiering från ERUF kommer att hanteras på strukturfondspartnerskapets möte den 1676 2023.